

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра управління персоналом, економіки праці
та економічної теорії**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ проф. Т. А. Костишина

« _____ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни: «Лідерство і керівництво»

освітня програма: «Публічне адміністрування»

спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

ступінь вищої освіти: магістр

Робоча програма навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

Протокол від 31 серпня 2020, № 12

ПОЛТАВА – 2021

Розробники /укладачі програми:

Нестуля О.О. – д.і.н., професор кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Нестуля С.І. – д.пед.н., професор кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Рудич Л.В. – к.е.н., доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Публічне адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування ступеня магістр

_____ О.В. Солдатенко
« _____ » _____ 2020 року

ЗМІСТ

Розділ 1.	Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2.	Перелік компетентностей та програмні результати навчання	5
Розділ 3.	Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4.	Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять	10
Розділ 5.	Оцінювання результатів навчання	28
Розділ 6.	Інформаційні джерела	36
Розділ 7.	Програмне забезпечення навчальної дисципліни	39

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування» освітнього ступеня магістр з публічного управління та адміністрування

Мова викладання	Українська
Статус дисципліни: вибіркова	
Курс/семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	3 кредити ЄКТС, 2 модулі
<i>Денна форма навчання:</i>	
Кількість годин: 90	
– лекції: 10	
– практичні заняття: 20	
– самостійна робота: 60	
– вид підсумкового контролю: ПМК (залік)	
<i>Заочна форма навчання:</i>	
Кількість годин: 90	
– лекції: 2	
– практичні заняття: 4	
– самостійна робота: 84	
– вид підсумкового контролю: ПМК (залік)	

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» забезпечити здатність студентів, майбутніх магістрів, реалізовувати цілі, завдання, функції та технології лідерства і керівництва в управлінні. Ретроспективний аналіз ряду наукових концепцій і теорій на ґрунті методологічного бачення механізмів виникнення відносин лідерства і керівництва у процесі взаємодії з послідовниками, що дозволить підвищити ефективність сучасної управлінської парадигми на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» є:

- оволодіння майбутніми фахівцями знаннями, які відображають зміст, структуру, функції лідерства й керівництва;
- вивчення наукових концепцій та теорій лідерства;
- розвиток професійної компетентності магістрів щодо здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у галузі публічного управління та адміністрування.

Таблиця 2.1 – Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна «Лідерство і керівництво», програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 01); здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 02); здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології (ЗК 05); спеціальні (фахові, предметні): здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти (СК01); здатність представляти органи публічного управління у відно-	знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень (РН 01); уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи (РН 07); уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адмі-

<p>синах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними (СК 05).</p>	<p>ністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм (РН 08); представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності (РН 10); розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень (РН 11).</p>
--	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» обговорено і схвалено на засіданні кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії протокол засідання кафедри від «31» серпня 2020 року № 12

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції від найдавніших часів до середини ХХ ст.

Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом

Управління персоналом. Нова парадигма лідерства. Роль лідера в управлінні персоналом. Класифікації лідерства. Функції лідерства. Лідерство, влада і вплив. Лідерство і менеджмент. Стилі лідерства. Взаємозалежність стилю лідерства в організації та її успішності. Розвиток лідерського потенціалу особистості. Проактивний фокус особистості лідера. Цінності та установки. Вміння цінувати час. Фактори успішного лідерства. Образ майбутнього, місія та стратегія організації.

Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану

Лідерство за найдавніших часів. «Військова демократія» в соціальних трансформаціях. Лідерство в історії Стародавнього Єгипту. Раннє та Стародавнє царства. Перехідний період. «Повчання Ахтоя». «Повчання Гераклеопольського царя». Пам'ятка «Мандрі Синухета». Середнє царство. Перехідний період. «Речення Іпувера». Нове царство. Пізнє царство. Держави Шумеру й Аккада. Вавилонське царство. Ассирійська держава: від міста-держави до імперії. Стародавній Іран

Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю

Ведичний період (1500–600 рр. до н. е.). Буддійський період (600–325 рр. до н. е.). Імперія Маур'їв. «Артхашастра». «Істинність поведінки» лідера-правителя. Божественне походження лідерства.

Конфуціанство. Лідерські аспекти базових понять конфуціанства: «дао», «жень», «лі», «цзюнь-цзи». Учення Мо-цзи, даосизм. Лідерство від Сунь-цзи. Лідерські риси «досконалого воїна» у філософській концепції Сунь-цзи. Положення легізму й лідерської управлінської парадигми у вченні Хань Фей-цзи. Легізм. Ортодоксальне конфуціанство. Дун Джуншу. «Класична епоха». вимоги до лідерства, «Закони Ману» (II ст. до н. е. – V ст. до н. е.).

Тема 4. Лідерство в суспільній і філософській думці античності

Образ лідера у творах Гомера «Іліада» й «Одіссея». Морально-етичні вимоги до лідера «семи мудреців» Стародавньої Греції. Лідерство в поглядах Геракліта. Погляди софістів на лідерство. Лідер з погляду давньогрецького історика Геродота. Риси ідеального лідера в поглядах давньогрецького історика Фукідіда. Лідерська поведінка в поглядах давньогрецького історика і філософа Ксенофонта. Досократівська суспільна та філософська думка. Ідеальний лідер за Сократом. Платон. Арістотель. Римський профіль лідера.

Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи відродження. «Героїчні теорії лідерства (середина XIX ст.)

Лідер в уявленні Середньовічних мислителів. Проторенесанс: А. Данте, Ф. Петрарка, К. Салютаті. Раннє Відродження: Дж. Понтано. Високе Відродження: Н. Макіавеллі. Пізнє Відродження: Дж. Бруно, М. Монтень, Т. Еліот.

Типологія лідерів Т. Карлейль: ідеал лідера – «герой». Шукачі фізіологічних основ геніальності: Ч. Ломброзо, Ф. Гальтон. Ф. Ніцше: герой – «по той бік добра та зла».

Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство

Категорії і типи лідерів-вожаків Г. Лебон. Роль лідерів в суспільстві за Габріель Тард. Оцінка лідерів за М. Михайловським. Можливості лідерів за Сципійон Сігеле. Типи лідерства за Макс Вебером. Погляди З. Фрейда, Г. Лебона й Г. Тарда на діалектику відносин вождя та натовпу. Структура особистості за А. Адлером, К. Г. Юнгом.

Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства

Поняття особистості. Критерії оцінки особистості. Перші дослідження лідерських рис у рамках управлінської парадигми. Дослідження характерних особливостей лідерів у 1950–1980-ті роки. Особистість лідера за оцінками вчених на зламі II та III тисячоліть.

Поняття стилю в лідерстві та управлінні. Дослідження стилів лідерства К. Левіна. Авторитарний, демократичний та ліберальний стилі. Теорія лідерства Макгрегора. Дослідження стилів лідерства в університеті штату Мічиган. Теорія лідерства Лайкерта. Дослідження стилів лідерства в університеті штату Огайо. Решітка лідерства Блейка-Моутона.

Ситуативний підхід до вивчення лідерства. Шкалалідерської поведінки Танненбаума-Шмідта. Ситуативна теорія лідерства Ф. Фідлера. Ситуативна теорія «шляхи-цілі» Мітчела й Хауса. Ситуативна модель Врума-Йеттона-Яго. Ситуативна теорія Херсі-Бланшара.

Тема 8. Теорії функціонального та ціннісного лідерства

Теорія функціонального лідерства Дж. Адаїра. Основні положення концепції. Функції та навички лідерства за Дж. Адаїром. Удосконалення лідерства. Функціональний підхід до лідерства І. Адізеца. Характеристика стилів менеджменту. Лідерство в концепції І. Адізеца.

Категорія «цінність». Ціннісна теорія К. Ходжкінсона. Ціннісні теорії лідерства Г. Фейрхольма, Т. і С. Кучмарських. Ціннісний аспект сучасних концепцій лідерства.

Тема 9. Теорії лідерства-служіння

Теорія обслуговуючого лідерства Р. Грінліфа. Основні характеристики теорії лідерства-служіння Р. Грінліфа за Л. Спірсом. Релігійний напрямок теорій лідерства-служіння. «Світські» теорії лідерства-служіння. Готовність служити за Дж. Освальдом Сандерсом. Ключові характеристики лідерства за Т. Маршалл. Ознаки обслуговуючого лідерства за Р. Расселом та А. Стоуном. Аспект служіння в сучасних теоріях лідерства.

Тема 10. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства

Поняття емоційного інтелекту. Головні положення теорії емоційного лідерства. Навички емоційного лідера. Стилї емоційного лідерства. Відновлення і розвиток лідерських здібностей. Харизма. Основні моделі харизматичного лідерства. Особистість харизматичного лідера. Поведінка харизматичного лідера. Послідовники харизматичного лідера

Трансакційне лідерство. Становлення класичної теорії трансформаційного лідерства. Альтернативні теорії трансформаційного лідерства

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» для студентів денної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування»

№ з / п	Назва модулів, розділів і тем навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять				
		разом	аудиторні заняття			позааудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції						

від найдавніших часів до середини XX ст.						
1.	Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом	9	2	-	2	5
2.	Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану	7	2	-	-	5
3.	Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю	7	-	-	2	5
4.	Тема 4. Лідерство в суспільній і філософській думці античності	7	-	-	2	5
5.	Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи відродження. «Героїчні теорії лідерства (середина XIX ст.)	7	-	-	2	5
6.	Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство	8	2	-	2	4
	<i>Разом</i>	<i>45</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>10</i>	<i>29</i>
Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини XX – початку XXI ст.						
7.	Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства	11	2	-	2	7
8.	Тема 8. Теорії функціонального та ціннісного лідерства	10	-	-	2	8
9.	Тема 9. Теорії лідерства-служіння	10	-	-	2	8
10.	Тема 10. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства	14	2	-	4	8

	<i>Разом:</i>	45	4	-	10	31
	<i>Всього з навчальної дисципліни</i>	90	10	-	20	60

Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» для студентів заочної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування»

№ з / п	Назва модулів, розділів і тем навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять				
		разом	аудиторні заняття			позааудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції від найдавніших часів до середини ХХ ст.						
1.	Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом	8	-	-	-	8
2.	Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану	8	-	-	-	8
3.	Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю	8	-	-	-	8
4.	Тема 4. Лідерство в суспільній і філософській думці античності	8	-	-	-	8

5.	Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи відродження. «Героїчні теорії лідерства (середина XIX ст.)	8	-	-	-	8
6.	Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство	5	-	-	-	5
	<i>Разом</i>	<i>45</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>45</i>
Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини XX – початку XXI ст.						
7.	Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства	9	-	-	-	9
8.	Тема 8. Теорії функціонального та ціннісного лідерства	12	-	-	2	10
9.	Тема 9. Теорії лідерства-служіння	12	-	-	2	10
10.	Тема 10. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства	12	2	-	-	10
	<i>Разом:</i>	<i>45</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>4</i>	<i>39</i>
	<i>Всього з навчальної дисципліни</i>	<i>90</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>4</i>	<i>84</i>

Таблиця 4.3 – Тематичний план навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» для студентів денної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції від найдавніших часів до середини XX ст.					
Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом					

Лекція 1 1. Лідерство та його класифікації 2. Лідерство, влада і вплив 3. Лідерство і менеджмент 4. Функції лідерства і управління	2	Практичне заняття 1 1. Стили лідерства. 2. Розвиток лідерського потенціалу особистості. 3. Проактивний фокус особистості лідера.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Цінності та установки. 2. Вміння цінувати час. 3. Образ майбутнього, місія та стратегія організації.	5
Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану					

Лекція 2 1. Лідерство за найдавніших часів. 2. Лідерство в історії Стародавнього Єгипту 3. Держави Шумеру й Аккада. Вавилонське царство 4. Ассирійська держава: від міста-держави до імперії 5. Стародавній Іран	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Перехідний період. «Повчання Ахтоя». 2. Середнє царство. Перехідний період. «Речення Іпувера». 3. Нове царство. 4. Пізнє царство. Держави Шумеру й Аккада. 5. Вавилонське царство.	5
Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю					
	-	Практичне заняття 2 1. Ведичний період (1500–600 рр. до н. е.). 2. Буддійський період (600–325 рр. до н. е.). 3. Імперія Маур'їв. «Артахашастра». 4. «Класична епоха». «Закони Ману» (II ст. до н. е. – V ст. до н. е.).	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Конфуціанство. 2. Учення Мо-цзи, даосизм. 3. Лідерство від Сунь-цзи. 4. Легізм. 5. Ортодоксальне конфуціанство. Дун Джуншу.	5

Тема 4. Лідерство в суспільній і філософській думці античності					
	-	Практичне заняття 3 1. Образ лідера у творах Гомера 2. Досократівська суспільна та філософська думка 3. Сократ і його біограф	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Ксенофонт 2. Платон. Арістотель 3. Римський профіль лідера	5
Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи відродження.\ «Героїчні теорії лідерства (середина XIX ст.)					
	-	Практичне заняття 4 1. Проторенесанс: А. Данте, Ф. Петрарка, К. Салютаті 2. Раннє Відродження: Дж. Понтано 3. Високе Відродження: Н. Макіавеллі 4. Пізнє Відродження: Дж. Бруно, М. Монтень, Т. Еліот	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Карлейль: ідеал лідера – «герой» 2. Шукачі фізіологічних основ геніальності: Ч. Ломброзо, Ф. Гальтон	5
Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство					

	2	Практичне заняття 5 1. Густав Лебон 2. Габріель Тард 3. Сципіон Сігеле	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Макс Вебер 2. З. Фрейд. 3. А. Адлер.	4
Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини ХХ – початку ХХІ ст.					
Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства					
Лекція 3 1. Поняття особистості. Критерії оцінки особистості 2. Перші дослідження лідерських рис у рамках управлінської парадигми 3. Дослідження характерних особливостей лідерів у 1950–1980-ті роки 4. Особистість лідера за оцінками вчених на зламі II та III тисячоліть 5. Поняття стилю в лідерстві та управлінні	2	Практичне заняття 6 1. Дослідження стилів лідерства К. Левіна. Авторитарний, демократичний та ліберальний стилі 2. Теорія лідерства Макгрегора 3. Дослідження стилів лідерства в університеті штату Мічиган. Теорія лідерства Лайкерта 4. Дослідження стилів лідерства в університеті штату Огайо. Решітка лідерства Блейка-Моутона 5. Ситуативний підхід до вивчення лідерства	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Шкала лідерської поведінки Танненбаума-Шмідта 2. Ситуативна теорія «шляхи-цілі» Мітчела й Хауса 3. Ситуативна модель Врума-Йстона-Яго 4. Ситуативна теорія Херсі-Бланшара	7
Тема 8. Теорії функціонального та ціннісного лідерства					

	–	Практичне заняття 7 1. Теорія функціонального лідерства Дж. Адаїра 2. Основні положення концепції 3. Функції та навички лідерства за Дж. Адаїром 4. Удосконалення лідерства 5. Функціональний підхід до лідерства І. Адісеса 6. Характеристика стилів менеджменту	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Категорія «цінність». 2. Ціннісна теорія К. Ходжкінсона. 3. Ціннісні теорії лідерства Г. Фейрхольма, Т. і С. Кучмарських. 4. Ціннісний аспект сучасних концепцій лідерства.	8
Тема 9. Теорії лідерства-служіння					
	–	Практичне заняття 8 1. Теорія обслуговуючого лідерства Р. Грінліфа. 2. Релігійний напрямок теорій лідерства-служіння.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. «Світські» теорії лідерства-служіння. 2. Аспект служіння в сучасних теоріях лідерства.	8
Тема 10. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії транзакційного та трансформаційного лідерства					

Лекція 4 1. Поняття емоційного інтелекту. 2. Головні положення теорії емоційного лідерства. 3. Навички емоційного лідера. 4. Стили емоційного лідерства. 5. Трансакційне лідерство	2	Практичне заняття 9 1. Відновлення і розвиток лідерських здібностей. 2. Харизма. Основні моделі харизматичного лідерства.	4	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 3. Особистість харизматичного лідера. 4. Поведінка харизматичного лідера. 5. Послідовники харизматичного лідера. 6. Становлення класичної теорії трансформаційного лідерства 7. Альтернативні теорії трансформаційного лідерства	8
Разом	10		20		60

Таблиця 4.4 – Тематичний план навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» для студентів заочної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції від найдавніших часів до середини XX ст.					

Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом					
	-		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>4. Цінності та установки.</p> <p>5. Вміння цінувати час.</p> <p>6. Образ майбутнього, місія та стратегія організації.</p>	8
Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану					

	-		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>6. Перехідний період. «Повчання Ахтоя».</p> <p>7. Середнє царство. Перехідний період. «Речення Іпувера».</p> <p>8. Нове царство.</p> <p>9. Пізнє царство. Держави Шумеру й Аккада.</p> <p>10. Вавилонське царство.</p>	8
Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю					
	-		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>6. Конфуціанство.</p> <p>7. Учення Мо-цзи, даосизм.</p> <p>8. Лідерство від Сунь-цзи.</p> <p>9. Легізм.</p> <p>10. Ортодоксальне конфуціанство. Дун Джуншу.</p>	8

Тема 4. Лідерство в суспільній і філософській думці античності					
	-		-	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 4. Ксенофонт 5. Платон. Арістотель 6. Римський профіль лідера	8
Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи відродження.\n«Героїчні теорії лідерства (середина XIX ст.)					
	-		-	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 3. Карлейль: ідеал лідера – «герой» 4. Шукачі фізіологічних основ геніальності: Ч. Ломброзо, Ф. Гальтон	8
Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство					

	-		-	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 4. Макс Вебер 5. З. Фрейд. 6. А. Адлер.	5
Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини XX – початку XXI ст.					
Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства					
	-		-	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 5. Шкала лідерської поведінки Танненбаума-Шмідта 6. Ситуативна теорія «шляхи-цілі» Мітчелла й Хауса 7. Ситуативна модель Врума-Йеттона-Яго 8. Ситуативна теорія Херсі-Бланшара	9
Тема 8. Теорії функціонального та ціннісного лідерства					

	–	Практичне заняття 1 7. Теорія функціонального лідерства Дж. Адаїра 8. Основні положення концепції 9. Функції та навички лідерства за Дж. Адаїром 10. Удосконалення лідерства 11. Функціональний підхід до лідерства І. Адісеса 12. Характеристика стилів менеджменту	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 5. Категорія «цінність». 6. Ціннісна теорія К. Ходжкінсона. 7. Ціннісні теорії лідерства Г. Фейрхольма, Т. і С. Кучмарських. 8. Ціннісний аспект сучасних концепцій лідерства.	10
Тема 9. Теорії лідерства-служіння					
	–	Практичне заняття 2 1. Теорія обслуговуючого лідерства Р. Грінліфа. 2. Релігійний напрямок теорій лідерства-служіння.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. «Світські» теорії лідерства-служіння. 2. Аспект служіння в сучасних теоріях лідерства.	10
Тема 10. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії транзакційного та трансформаційного лідерства					

Лекція 1 6. Поняття емоційного інтелекту. 7. Головні положення теорії емоційного лідерства. 8. Навички емоційного лідера. 9. Стилi емоційного лідерства. 10. Трансакційне лідерство	2		-	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 8. Особистість харизматичного лідера. 9. Поведінка харизматичного лідера. 10. Послідовники харизматичного лідера. 11. Становлення класичної теорії трансформаційного лідерства 12. Альтернативні теорії трансформаційного лідерства	10
Разом	2		4		84

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» для студентів денної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування» за результатами вивчення навчальної дисципліни)

№ з/п	<i>Назва модуля, розділу, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
1	2	3	4
Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції від найдавніших часів до середини ХХ ст.			
1.	Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	4
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	2
		Разом:	8
2.	Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	6
		Разом:	8
3.	Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	4
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	3

1	2	3	4
		Разом:	8
4.	Тема 4. Лідерство в суспільній і філософській думці античності	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	4
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	3
		Разом:	8
5.	Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи відродження. «Героїчні теорії лідерства (середина XIX ст.)	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	4
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	3
		Разом:	8
6.	Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	2
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	1
		Разом:	5
Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини XX – початку XXI ст.			
7.	Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	4
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	4
		Разом:	10

1	2	3	4
8.	Тема 8. Теорії функціонального та ціннісного лідерства	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	4
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	5
		Разом:	10
9.	Тема 9. Теорії лідерства-служіння	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	4
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	5
		Разом:	10
10.	Тема 10. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	4
		3. Тестування	1
		4. Виконання завдань самостійної роботи	9
		Разом:	15

Таблиця 5.2. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Лідерство і керівництво» для студентів заочної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування» за результатами вивчення навчальної дисципліни)

№ з/п	Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Бали
1	2	3	4
Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції від найдавніших часів до середини ХХ ст.			
1.	Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	10
		Разом:	10
2.	Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	10
		Разом:	10
3.	Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	10
		Разом:	10

1	2	3	4
4.	Тема 4. Лідерство в суспільній і філософській думці античності	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	5
		Разом:	5
5.	Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи відродження. «Героїчні теорії лідерства (середина XIX ст.)	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	5
		Разом:	5
6.	Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	5
		Разом:	5
Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини XX – початку XXI ст.			
7.	Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	10
		Разом:	10
8.	Тема 8. Теорії функціона-	1. Відвідування лекції	-

1	2	3	4
	льного та ціннісного лідерства	2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	5
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	5
		Разом:	10
9.	Тема 9. Теорії лідерства-служіння	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	5
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	5
		Разом:	10
10.	Тема 10. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії транзакційного та трансформаційного лідерства	1. Відвідування лекції	5
		2. Обговорення теоретичного і практичного матеріалу на практичному занятті	-
		3. Тестування	-
		4. Виконання завдань самостійної роботи	10
		Разом:	15

Таблиця 5.3 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Таблиця 5.4. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Л»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в тренінгах Навчально-наукового інституту лідерства	10-30
	2. Онлайн-навчання з отриманням сертифікату (дистанційне навчання за профільними онлайн-курсами на освітніх е-платформах, зокрема Prometheus, EdEra, Coursera, Open2Study, LinkedIn Learning Courses тощо.)	10-30
2. Науково-дослідна	1. Участь у конференціях, фахових семінарах, майстер-класах, тренінгах тощо із доповіддю або презентацією, публікація матеріалів досліджень	10
Разом		*

* Максимальна кількість додаткових балів для студента – 30.

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні рекомендовані джерела інформації:

1. Дафт Р. Л. Уроки лидерства / Р. Л. Дафт при участии П. Лейн ; пер. с англ. А. В. Козлова ; под ред. проф. И. В. Андреевой. – Москва : Эксмо, 2006. – 480 с. – (Бизнес-бестселлер).
2. Нестуля О.О. Основы лидерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ ст.): навч.посіб / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. – Полтава: ПУЕТ, 2016. – 227 с.
3. Нестуля О.О. Основы лидерства. Наукові концепції (середина ХХ ст. – початок ХХІ ст.): навч.посіб / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. – Полтава: ПУЕТ, 2016. – 375 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

4. Адизес И. Развитие лидеров: как понять свой стиль управления и эффективно общаться с носителями иных стилей : [пер. с англ.] / Ицхак Кальдерон Адизес. – Москва : Альпина Бизнес Букс, 2008. – 259 с.
5. Балух В. О. Историчні портрети античності та середньовіччя : підручник / Балух В. О., Возний І. П., Коцур В. П. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2007. – 502 с.
6. Белявский В. А. Вавилон легендарный и Вавилон исторический / Белявский В. А. – Москва : Ломоносов, 2011. – 272 с.
7. Беляцкий Н. П. Основы лидерства : учебник / Н. П. Беляцкий. – Минск : БГЭУ, 2006. – 268 с.
8. Бендас Т. В. Психология лидерства : учеб. пособие / Бендас Т. В. – Санкт-Петербург : Питер, 2009. – 448 с.
9. Брамбо Роберт С. Философии Древней Греции / Брамбо Роберт С. ; пер. с англ. Л. А. Игоревского. – Москва : Центрполиграф, 2002. – 347 с.
10. Буланже П. А. Будда. Конфуций. Жизнь и учение / Буланже П. А. ; сост. С. В. Игошина. – Москва : Искусство, 1995. – 319 с.
11. Бутенко О. Обойдемся без харизмы : [Электронный ресурс] / Бутенко О. // Генеральный директор. – 2006. – № 8. – Режим доступа: <http://www.management.com.ua/html/hrm/49.html?print>). – Название с экрана.

12. Вебер М. Харизматическое господство / Вебер М. // Социологические исследования. – 1988. – № 5. – С. 139–147.
13. Гибсон Дж. Л. Организация: поведение, структура, процессы : [пер. с англ.] / Гибсон Дж. Л., Иванцевич Д. М., Доннелли Д. Х.-мл. – 3-е изд. – Москва : ИНФРА-М, 2000. – XXVI, 662 с.
14. Гуляев В. И. Шумер. Вавилон. Ассирия: 5 000 лет истории / Гуляев В. И. – Москва : Алетейя, 2005. – 570 с.
15. Дайл Д. М. Трансформационное лидерство / Дайл Д. М., Канджеми Дж. П., Ковальски К. Дж. // Психология современного лидерства: американские исследования. – Москва : Когито-Центр, 2007. – С. 23–37.
16. Дайл Д. Трансформирующее действительность лидерство // Дайл Д., Канджеми Дж., Ковальски К. / Психология. Журнал высшей школы экономики. – 2004. – № 1. – Т. 1. – С. 96–110.
17. Древняя Индия. Царская власть [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.indiya>. – Назва з екрана.
18. Евтихов О. В. Стратегии и приемы лидерства: теория и практика / Евтихов О. В. – Санкт-Петербург : Речь, 2007. – 238 с.
19. Кови Стивен Р. Семь навыков высокоэффективных людей: мощные инструменты развития личности : [пер. с англ.] / Кови Стивен Р. – 6-е изд. – Москва : Альпина Паблицерз, 2011. – 374 с.
20. Комаров И. «Чистилище» для лидера. Н. Макиавелли и макиавеллизм: вчера и сегодня / Комаров И. // Персонал. – 2001. – № 2. – С. 36–39.
21. Конрад Н. Комментарий к «Сунь-цзы» / Конрад Н. // Сунь-цзы. Искусство стратегии. – Москва : Изд-во Эксмо ; Санкт-Петербург : Мидгард, 2006. – С. 165–452.
22. Конфуций. Луньюй // Конфуций. Уроки мудрости : сочинения. – Москва : Эксмо; Харьков : Фолио, 2010. – С. 15–126.
23. Крижанівський О. П. Історія Стародавнього Сходу : курс лекцій / О. П. Крижанівський. – Київ : Либідь, 2008. – 594 с.
24. Ксенофонт. Киропедия / Ксенофонт / изд. подготовили В. Г. Борухович и Э. Д. Фролов. – Москва : Наука, 1977. – 334 с.
25. Лемберт Т. Ключові проблеми керівника. 50 перевічених способів вирішення проблем : [пер. з англ.] / Лемберт Т. – Київ : Всеуви-то, Наукова думка, 2001. – 303 с.
26. Лессе́й Й. Древние ассирийцы: покорители народов / Лессе́й Й. ; пер. с англ. А. В. Давыдовой. – Москва : Центрполиграф, 2012. – 272 с.

27. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с.
28. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців: навч. посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Карманенко. – К. - : Знання, 2013. – 358 с.
29. Ницше Ф. Человеческое, слишком человеческое: книга для свободных умов / Ницше Ф. ; пер. с фр. С. Л. Франк. – Москва : Академический Проект, 2007. – 238 с.
30. Суханов В. Р. Ценностные теории лидерства как предмет социально-философского анализа : дис. ... канд. филос. наук : 09.00.11. / Суханов В. Р. – Москва : РГБ, 2005. – 162 с.
31. Трейси, Брайан 12 принципов лидерского превосходства / Брайан Трейси, Питер Чи. – Минск : Попурри, 2014. – 272 с.
32. Уледов А. К. Структура общественного сознания / Уледов А. К. – Москва : Мысль, 1968. – 330 с.
33. Фрагменты ранних греческих философов. Ч. 1. От эпических теокосмогоний до возникновения атомистики / изд. подготовил А. В. Лебедев. – Москва : Наука, 1989. – 576 с. – (Серия «Памятники философской мысли»).
34. Цицерон. О государстве / Цицерон // Цицерон Марк Туллий. Диалоги: О государстве. О законах. – Москва : Ладомир, 1994. – С. 7–79.
35. Черваньова З. Харизматическое лидерство как социально-психологический феномен / З. Черваньова // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2017. – № 1. – С. 76–86.
36. Шарп Дарел. Типы личности. Юнговская типологическая модель / Шарп Дарел ; пер. с англ., сост. текста и общ. ред. В. В. Зеленского. – Воронеж : НПО «МОДЭК», 1994. – 128 с.
37. Шванфельдер В. Сунь-цзы для менеджеров: 13 вечных заповедей искусства стратегии / Шванфельдер В. ; пер. с нем. Н. Бабичевой. – Санкт-Петербург : Изд-во Вернера Регена, 2010. – 304 с.
38. Шейнов В. П. Психология лидерства, влияния, власти / В. П. Шейнов. – Минск : Харвест, 2008. – 656 с.
39. Шеклтон В. Психология лидерства в бизнесе / Шеклтон В. ; пер. с англ. Комарова С. – Санкт-Петербург : Питер, 2008. – 222 с.

40. Юнг К. Густав. Алхимия снов : [пер. с англ.] / Юнг К. Густав. – Санкт-Петербург : Тимошка, 1997. – 352 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого_входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних то-що.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office_є:

1. Microsoft Word - додаток для створення й обробки документів. Цей додаток формує за замовчуванням файли з розширенням doc, хоча користувач за своїм розсудом може зберігати файли з іншими розширеннями (dot – файл шаблону, rtf – текст у спеціальному форматі, що відключає макроси, txt – тільки неформатований текст, html – формат веб-сторінок та ін.). Документи, створені цим додатком, можуть містити текст, графіку, таблиці, звук, відеокліпи.

2. Microsoft Excel – програма керування електронними таблицями загального призначення, що використовується для обчислень, організації й аналізу ділових даних.

3. Microsoft Power Point – засіб розробки демонстраційних матеріалів для електронної презентації з використанням слайдів. Створює файли з розширенням ppt. Демонстраційний матеріал може містити текст, таблиці, діаграми, графіку, анімацію, звук та інші ефекти multimedia. Виходячи з того, що Power Point є складовою частиною пакета Microsoft Office, презентацію можна досить швидко підготувати, використовуючи фрагменти документів Microsoft Word, таблиць і діаграм Excel, даних Access.

Спеціалізоване програмне забезпечення

Лідерство і керівництво: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/page/view.php?id=121584>